

УДК 821.161.2Федькович7.03=161.1=172:012

Зінаїда Пахолок,
доктор філологічних наук,
професор кафедри інформаційної діяльності, бібліотечної та архівної справи
Луцького інституту розвитку людини Університету "Україна"

Бібліографія оповідання Юрія Федьковича "Хто винен?" в українських, російських та литовських виданнях

Представлено нову для українського користувача бібліографічну інформацію. Вперше об'єктом опису є оповідання Ю. Федьковича "Хто винен?", тематику якого становлять загальнолюдська проблематика, мрії про щастя та сімейні обставини, що перешкоджають йому. Укладено списки всіх українських друкованих видань твору та його перекладів російською і литовською мовами.

Ключові слова: Ю. Федькович, оповідання "Хто винен?", російський переклад, литовський переклад, друковане видання, періодичне видання, книжкове видання, бібліографічна інформація.

Зачинателю нової української літератури на Буковині Ю. Федьковичу присвячено найновіший біобібліографічний покажчик, підготовлений 2014 р. бібліографами Чернівецької обласної універсальної бібліотеки ім. М. Івасюка О. Гаврилюк, Г. Григорєць, О. Новак та працівниками Державного архіву Чернівецької області Н. Масіян, М. Гуцу [20, с. 2]. Довідкове видання про майстра художнього слова є найповнішим на відміну від попередніх [3, с. 45—46; 4, с. 44—52; 5, с. 33—38; 10, с. 37—44, 385; 17, с. 300—330; 19; 22, с. 143—166], оскільки охоплює хронологічні межі від 1835 до 2014 р. і містить 1870 бібліографічних записів [20, с. 3]. Однак укладачі цілком слушно зауважили, що їхня праця "не претендує на вичерпність і повноту викладу матеріалу" [20, с. 3], бо творчість славетного письменника постійно перебуває у фокусі наукових студій і спричиняє до появи нових розвідок як в Україні [6; 7], так і за її межами [13], а отже горизонти інформації розширюються.

Розгляд оповідання Ю. Федьковича "Хто винен?" зумовлений передусім віднайденням литовським перекладом [9, с. 189]. Оскільки він непрямий, бо здійснений не з українського оригіналу, а з російського перекладу, то пропонуємо хронологічні списки видань трьома мовами. Окрім того, маємо на меті привернути увагу до оповідання, яке не знайшло належного висвітлення в літературній критиці. Навіть у монографіях, присвячених Ю. Федьковичу, М. Пивоварова [14, с. 63—64], М. Нечиталюка [11, с. 68, 71, 74] і М. Шалати [23, с. 215, 216] твір "Хто винен?" розглянуто побіжно або зовсім не згадано, як-от у розвідці Л. Ковалець [8]; винятком становить лише праця М. Пазяка [12, с. 146—147].

Оповідання Ю. Федьковича "Хто винен?" — високохудожній твір зі стислою формою викладу, дина-

мічним розвитком дії, влучними репліками героїв, який за темою та сюжетом можна порівняти з широковідомою в Україні та за її межами п'єсою І. Франка "Украдене щастя" [13, с. 33—34].

Укладена бібліографічна інформація про друковані випуски оповідання Ю. Федьковича "Хто винен?" об'єднує періодичні та книжкові видання. Структура бібліографічного опису твору з періодичного видання складається з таких основних елементів: чергового числа; прізвища та ініціалів автора; дати публікації; назви оповідання; зони відповідальності; назви періодичного видання; номери і сторінок.

Бібліографічний опис твору в книжковому виданні містить такі основні елементи: чергове число; прізвище та ініціали автора; дата публікації; назва видання; зона відповідальності: прізвища редактора, упорядника, автора передмови; місто; видавництво; загальна кількість сторінок. У зоні приміток подано назву оповідання та його жанр, дату публікації, сторінки, на яких розміщено оповідання в книжці, наявність інформації про нього в передмові. Якщо книжкове видання двотомне, то в описі першого тому подано інформацію про оповідання у передмові. До факультативних елементів належать відомості про редактора, упорядника, автора передмови за умови, що їх не зазначено на титульній сторінці; перевидання твору; серійність видання.

Основу укладеної бібліографії трьома мовами становить хронологічний принцип побудови, який охоплює межі видань від 1863 р., часу публікації твору, згодом його російських та литовського перекладів і до останнього перевидання 2010 р. Інформацію подано, як у першоджерелі, без скорочення для збереження тогочасної термінології та уникнення різночитання.

Бібліографічні списки надають можливість передусім простежити трансформацію імені автора. При хрещенні 17 листопада 1834 р. за латинським обрядом майбутній письменник отримав два імені: Осип-Домінік¹. Перше, ймовірно, на честь рідного дядька по батьківській лінії, а друге — за традицією [10, с. 50]. Ім'я Юрій він уподобав через те, що мав родичів по материнській лінії (Юрія Кантеміра і Юрія Ганицького), тому під ним 4 квітня 1863 р. перейшов у православ'я [10, с. 165]. І все ж до 60-х рр. ХХ ст. у виданнях зустрічаємо й римо-католицьке ім'я письменника. У подальшому його називають Юрій і перевидають твори під цим іменем.

Прізвище майбутнього письменника у метриці також складалося із двох частин: перша — Гординський — була результатом полонізації Галичини на початку ХІХ ст.; друга — де Федькович (герб Сас) — вказувала на шляхетне походження [10, с. 45]. Отже, повне наймення Федьковича — Осип-Домінік Гординський де Федькович. Проте він відомий світу під другою частиною прізвища, бо, на думку його першого біографа О. Маковея, "Федькович, як видно зі всього, придумував просто різні способи, як би відцуратися батька. Не називав себе уже при першій виступі на літературній ниві своїм правдивим прізвищем Гординський, лише своєю шляхетською кличкою: Федькович" [10, с. 164].

Після повернення з армії у рідне село Сторонець-Пугілов 1863 р. Ю. Федькович написав оповідання "Хто винен?", оприлюднене у львівському журналі "Мета". При подальших перевиданнях та перекладах твору інколи у квадратних дужках наприкінці публікації зазначали дату створення або, як у виданні 1902 р., докладну інформацію про передрук.

Сюжет оповідання — це історія двох молодих людей. Сирота Марко і Калина кохають один одного, але мати віддає дочку силою за багатого Мікітулу. Під час сварки чоловік замахується сокирою на Калину, але сокира зіскакує з топорича і падає на нього. Мікітула мертвий, а присутнього Марка звинувачують у вбивстві. Його заарештовують і саджають у в'язницю, де він у муках помирає. Калина позбавляється розуму і вмирає на руках у матері, яка стала на перешкоді її щастю, що й призвело до трагедії.

Твір Ю. Федьковича "Хто винен?" від першодруку мав жанрове визначення "народне оповідання", про що свідчать українські й російські бібліографічні списки. В литовських виданнях їх немає загалом, натомість актуальним є питання щодо роботи А. Кріщюкайтіса-Аїшбе над цим твором. Поряд із назвою оповідання зазначено, що це переклад (1891, 1892) і наслідування (1905, 1974) українського письменника. Однак, переклавши оповідання з литовської та проаналізувавши його, вважаємо, що А. Кріщюкайтіс-Аїшбе здійснив переклад [13].

Бібліографічні списки відображають становлення лексичної, орфографічної та пунктуаційної норм ук-

раїнської, російської й литовської мов і в такій спосіб вкотре засвідчують, що друковане видання — документ епохи. Принагідно зауважимо, що лише в одній анотації до окремого видання 1959 р. зазначено, що орфографія та синтаксис твору наближені до норм тодішньої української мови.

Цікавою з погляду пунктуації є українська публікація 1934 р. У змісті та назві перед текстом немає знака питання. Зважаючи на високу мовну свідомість, притаманну видавцям, складно кваліфікувати брак пунктуаційного знаку, який тут має додаткову семантику: особливість сприйняття проблеми, заявленої автором у назві (констатація факту, а не пошук винного).

Бібліографічний опис дає можливість з'ясувати географію видань. Оригінальний твір зачинателя нової української літератури на Буковині виходив друком у Львові, Києві, Чернігові, Перемишлі, Лейпцизі, Ужгороді, Харкові, Донецьку, Чернівцях. Російські переклади мали постійну локацію видавництва у Москві, а литовський переклад, окрім Вільнюса, побачив світ у Тильзіті (тепер — Советськ у Калінінградській області Росії).

У бібліографічних списках у квадратних дужках вказано нез'ясовану інформацію: місто, де видавалася книжка, або рік публікації. Наприклад, "Оповідання" Ю. Федьковича, надруковані "Українською накладною", не мали дати випуску. Вміщена в цій книжці передмова "Від редакції" належала Василю Верниволи (псевдонім В. Сімовича). У присвяченому йому нарисі зазначено час написання передмови — 1921 р. — на підставі порядкового номера серійного видання "Загальної бібліотеки" Я. Оренштайна [1, с. 142].

Українські видання твору Ю. Федьковича від середини ХІХ до середини ХХ ст. є бібліографічними раритетами, які містять славетні імена видавців, упорядників та редакторів М. Драгоманова, Б. Грінченка, В. Сімовича, Я. Оренштайна, Д. Загула, І. Тиктора. Від середини ХХ ст. збірники з оповіданням "Хто винен?" упорядкували знавці спадщини буковинського письменника Г. Мізюн, М. Нечиталюк, М. Шалата, І. Андрусак, Б. Мельничук. Російські та литовські видання цікаві іменами перекладачів М. Златовратського і Б. Турганова, А. Кріщюкайтіса-Аїшбе.

Оповідання Ю. Федьковича в російському перекладі вийшло 1890 р. завдяки відомому на той час письменникові М. Златовратському спочатку у двох періодичних, а 1894, 1895, 1897 рр. — і в книжкових виданнях [21, с. 140—141]. Популярність цього твору в Росії припала на ХХ ст., коли 1959 р. його видав перекладач Б. Турганов. Цей переклад було перевидаєно 1965 р. [20, с. 21].

Факт існування литовського перекладу українського класика відомий у Литві, оскільки у статтях, присвячених Ю. Федьковичу та опублікованих у "Литовській енциклопедії", виданих 1940 р. у Каунасі [24, с. 26] і 1955 р. у Бостоні [25, с. 191], зазначено, що А. Кріщюкайтіс переклав його оповідання "Хто винен?" литовською мовою та надрукував у "Литовському сільськогосподарському календарі" 1891 р.

¹ Згідно з чинним правописом складні особові імена пишуться через дефіс [16, с. 113].

Після публікації у періодичному виданні переклад оприлюднено у книжкових виданнях литовського письменника-перекладача та юриста А. Кріщюкайтіса-Аїшбе 1892, 1905, 1974 pp.

У вітчизняному фаховому середовищі факт литовського перекладу твору, за висловом І. Франка, "буковинського Кобзаря" [18, с. 38] не зафіксовано, оскільки ані в "Українській радянській енциклопедії" [15, с. 550—551], ані у спеціальній літературознавчій праці [2], ані в новому біобібліографічному покажчику [20, с. 84—85] про це не йшлося. Втім ситуація змінилася з публікацією перекладу А. Кріщюкайтіса-Аїшбе українською мовою [9, с. 189—194], яка дає можливість порівняти оригінал з інтерпретацією перекладача.

Висновки. Отже, розгляд теми дає змогу встановити спільну рису видань оповідання Ю. Федьковича "Хто винен?" трьома мовами — першодрук у періодичі: в журналі, газеті та календарі. Після успіху в читацькому середовищі твір було включено до книжкових видань. Укладені списки є нонелектронними (традиційними) джерелами інформації про друковані видання. Попри численні перевидання твору "Хто винен?", він перебуває на маргінезі свідомості літературознавців, про що свідчать передмови до книжкових видань, автори яких вкрай рідко згадують про нього. Бібліографічна інформація про литовський переклад вперше вводиться у науковий обіг та згодом може стати частиною нового біобібліографічного покажчика, присвяченого видатному українському письменникові. Укладена бібліографія стане вагомим джерелом для подальших наукових досліджень творчості митця, сприятиме підвищенню ефективності міжнародної комунікації в галузі літературознавства та розширенню відомостей про побутування цього твору в українському, російському й литовському культурних просторах.

Українські видання

1. Федькович Ю. 1863. Хто винен? : оповідання народне / Юрій Федькович // Мета. — № 1. — С. 44—49.
2. Федькович О. 1876. Повісті Осипа Федьковича : з перед. словом про галиц.-рус. письменство Мих. Драгоманова / Осип Федькович. — Київ : Типографія М. П. Фрица. — LVI, 95 с. — Із змісту: Хто винен? — С. 31—37.
3. Федькович О. 1891. Повісті О. Федьковича. Ч. 1 / О. Федькович. — Львовь : Накладомъ К. Беднарского. Зъ друкарнъ Товариства имени Шевченка, подъ зарядомъ К. Беднарского. — 79 с. — Із змісту: Хто винен? — С. 54—61.
4. Федькович О. 1899. Побратым ; Хто вынен? : оповідання / О. Федькович. — Чернигов : Выдав Б. Гринченко № 36, 3 друкарни Губ. Земства. — 21 с. — Із змісту: Хто вынен? — С. 11—21.
5. Федькович О. Ю. 1902. Писаня Осипа Юрія Федьковича : Т. 2 : Повісті й оповіданя Осипа Юрія Федьковича / Осип Юрій Федькович ; з першодруків і автографів зібрав, упорядкував і пояснив Др. Олександр Колесса. — Перше повне і критичне видане. —

Львів : З друкарні Наукового товариства ім. Шевченка під зарядом К. Беднарского. — XII, 495 с. — (Українсько-руська бібліотека видає Фільольогічна секція Наукового товариства імени Шевченка. Перше повне видане) (Українсько-руська бібліотека, т. 2). — Із змісту: Хто винен? : оповідане народне : [друк. в Меті р. 1863 ч. 1. стор. 44—49. Передрук. у Драгоманова стор. 31—37. Друкуємо з першодруку]. — С. 68—75.

6. Федькович О. Ю. 1920. Оповідання Осипа Юрія Федьковича з малюнками Олени Кульчицької : 1. Люба-згуба. 2. Хто винен? 3. Нікс : народна фрашка переповіджена О. Ю. Федьковичем / Осип Юрій Федькович ; мал. Олени Кульчицької. — Перемишль, Накладом Редакції "Українського Голосу". — 32 с. — (Бібліотека "Українського Голосу", Ч. 1). — Із змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 26—30.

7. Федькович Ю. [1921?]. Оповідання / Юрій Федькович (Йосип Гординський) ; [від редакції Василь Верниволя]. — Київ ; Ляйпціг : Українська накладня. — 288 с. — (Загальна бібліотека). — Із змісту: Хто винен? — С. 55—65.

8. Федькович О. 1927. Твори О. Федьковича / О. Федькович ; за ред. Д. Загула. — Київ : Державне видавництво України. — 366 с. — (Бібліотека українських класиків). — Із змісту: Хто винен? — С. 265—274 ; Про Хто винен? — С. 33.

9. Федькович Й. Ю. 1928. Твори Йосифа Юрія Федьковича : [у 2 т.]. Т. 2 / Йосиф Юрій Федькович. — Львів : Накладом товариства "Просвіта". — 320 с. : портр. — (Українське письменство. XI. 2.). — Із змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 91—99.

10. Федькович О.-Ю. 1929. Вибрані твори / Осип Юрій Федькович ; редакція, вступна стаття й примітки Р. Заклинського. — Київ : Книгоспілка. — XLIV, 284 с., XIV. — (Літературна бібліотека). — Із змісту: Хто винен? — С. 201—211 ; Про Хто винен? — С. XI—XII.

11. Федькович О. 1929. Твори / О. Федькович. — Вид. 2. — [Київ?], Державне видавництво України. — 338 с. : портр. — (Бібліотека українських класиків). — Із змісту: Хто винен? — С. 230—236 ; Про Хто винен? — С. 25.

12. Федькович О. Ю. 1934. Вибір творів / О. Ю. Федькович ; з передмовою Миколи Голубця. — Львів : Накладом Івана Тиктора. — 128 с. — ("Українська бібліотека", Ч. 8 (20) серпень 1934). — Із змісту: Хто винен [?]. — С. 102—109.

13. Федькович Ю. 1949. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [передмова М. П. Пивоварова]. — Київ : Державне видавництво художньої літератури. — 320 с. — Із змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 245—250 ; Про Хто винен? — С. XIV.

14. Федькович Ю. 1950. Буковина : вибрані твори / Юрій Федькович ; [передмова М. П. Пивоварова]. — Київ : Молодь. — 158 с. — Із змісту: Хто винен? — С. 89—96 ; Про Хто винен? — С. 10.

15. Федькович Ю. 1951. Повісті та оповідання / Юрій Федькович. — Львів : Книжково-журнальне видавництво. — 144 с. — Із змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 67—73.

16. Федькович Ю. 1953. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [передмова Юрія Мельничука]. — Львів : Книжково-журнальне видавництво. — 310 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 232—238.

17. Федькович Ю. 1953. Сафат Зінич : оповідання і повісті / Юрій Федькович. — Київ : Державне видавництво художньої літератури. — 107 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 43—50.

18. Федькович Ю. 1955. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [автор передмови, упорядник текстів та приміток Г. М. Мізюн]. — Київ : Державне видавництво художньої літератури. — 323 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 261—268.

19. Федькович О.-Ю. 1959. Хто винен? : оповідання народне / Осип-Юрій Федькович [художнє оформлення та малюнки В. Касіяна]. — Київ : Молодь. — 10 с.

20. Федькович Ю. 1960. Твори : в 2 т. Т. 1 / Юрій Федькович ; [упорядкування текстів, вступна стаття та примітки М. Ф. Нечиталока]. — Київ : Державне видавництво художньої літератури. — 530 с. — Про Хто винен? — С. 31, 34, 36.

20а. Федькович Ю. 1960. Твори : в 2 т. Т. 2 / Юрій Федькович ; [упорядкування текстів та примітки М. Ф. Нечиталока]. — Київ : Державне видавництво художньої літератури. — 499 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 64—70.

21. Федькович Ю. 1962. Серце не навчити : оповідання / Юрій Федькович. — Львів : Книжково-журнальне видавництво. — 95 с. — (На добрий вечір. Бібліотечка оповідань). — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 22—33.

22. Федькович Ю. 1976. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [підготовка текстів, вступна стаття та примітки М. Й. Шалати]. — Київ : Дніпро. — 384 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне : [1863] — С. 281—288 ; Про Хто винен? — С. 24.

23. Федькович Ю. 1978. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [упорядкування та примітки М. Й. Шалати ; вступна стаття Ф. П. Погребенника]. — Ужгород : Карпати. — 256 с. — (Серія "Шкільна бібліотека"). — Из змісту: Хто винен? : оповідане народне : [1863]. — С. 195—201.

24. Федькович Ю. 1983. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [упорядкування та примітки М. Й. Шалати ; вступна стаття Ф. П. Погребенника]. — 2-е вид. — Ужгород : Карпати. — 239 с. — (Серія "Шкільна бібліотека"). — Из змісту: Хто винен? : оповідане народне : [1863]. — С. 195—201.

25. Федькович Ю. 1984. Твори : в 2 т. Т. 1 : Поетії / Юрій Федькович ; [підготовка текстів, передмова та примітки М. Ф. Нечиталока]. — Київ : Дніпро. — 463 с. — Про Хто винен? — С. 13, 15.

25а. Федькович Ю. 1984. Твори : в 2 т. Т. 2 : Повісті, оповідання, казки, драматичні твори, листи / Юрій Федькович ; [підготовка текстів та примітки М. Ф. Нечиталока]. — Київ : Дніпро. — 426 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне — С. 58—63.

26. Федькович Ю. 1985. Поетичні твори. Прозові твори. Драматичні твори. Листи / Юрій Федькович ;

[упорядкування і примітки М. Й. Шалати ; вступна стаття Ф. П. Погребенника ; редактор тому Ф. П. Погребенник]. — Київ : Наукова думка. — 574 с. — (Бібліотека української літератури. Дожовтнева українська література). — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 275—280.

27. Федькович Ю. 2009. Вибрані твори / Юрій Федькович ; [упорядкування текстів та передмова І. М. Андрусика]. — Харків : Ранок. — 320 с. — (Серія "Українські класики": у 12 т. ; Т. 10). — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 273—278.

28. Федькович Ю. 2010. Люба-згуба ; Три як рідні брати / Юрій Федькович. — Донецьк : Кредо. — 320 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 111—117.

29. Федькович Ю. 2010. Твори : [у 3 т.] Т. 2 : Проза. Повісті та оповідання / Юрій Федькович ; [упорядкування, підготовка текстів і примітки Б. І. Мельничука, Л. М. Ковалець, Л. М. Черняк]. — Чернівці : Буковина. — 304 с. — Из змісту: Хто винен? : оповідання народне. — С. 78—83.

Російські видання

1. Федькович О. 1890. Кто виноват? / Осип Федькович ; [пер.] Н. Златовратській // Русскія Вѣдомости. — 24 февраля (№ 53). — С. 2.

2. Федькович О. 1890. Кто виноват? / Осип Федькович // Сотрудникъ. — Кн. III и IV. — С. 40—45. — В оглавлении: Кто виноват? : изъ рассказов Осипа Федьковича / перев. Н. Н. Златовратскаго.

3. Федькович О. 1894. Кто виноват? : изъ галиційскихъ рассказовъ Осипа Федьковича / Осип Федькович ; [пер. Н. Н. Златовратскаго] // Новые рассказы / Н. Н. Златовратській. — Москва : Изданіе Книжнаго Склада П. К. Прянишникова. — С. 183—190.

4. Федькович О. 1895. Кто виноват? : изъ галиційскихъ рассказовъ Осипа Федьковича / Осип Федькович ; [пер. Н. Н. Златовратскаго] // Новые рассказы / Н. Н. Златовратській. — Москва : Изданіе Книжнаго Склада П. К. Прянишникова. — С. 183—190.

5. Федькович О. 1897. Кто виноват? : изъ галицко-русскихъ рассказовъ Осипа Федьковича / Осип Федькович ; [пер. Н. Н. Златовратскаго] // Сочинения Н. Н. Златовратскаго : [в 3 т.] / Н. Н. Златовратській. — 3-е доп. изд. — Москва : Типо-литография Высочайше утвержденного Товарищества И. Н. Кушнеревъ и К^о. — Т. 1. — С. 336—339.

6. Федькович О. Ю. 1959. Любовь-погибель : повести и рассказы / Осип Юрій Федькович ; перевод с украинского Бориса Турганова. — Москва : Государственное издательство художественной литературы. — 167 с.; портр. — Из содержания: Кто виноват? : народный рассказ : [1863]. — С. 64—70.

7. Федькович Ю. 1965. Любовь-погибель : повести и рассказы / Юрій Федькович ; перевод с украинского Бориса Турганова. — Москва : Художественная литература. — 214 с. — Из содержания: Кто виноват? : народный рассказ : [1863]. — С. 79—87 ; О Кто виноват? — С. 207.

Литовські видання

1. Fedkovicz J. 1891. Kas kaltas? : pasaka J. Fedkovicz'io : (isz malorosiszko) / J. Fedkovicz ; [išverstas A. isz B.] // Lietuvos ukininku kalendorius ant meto 1892. — Vilniuje : Spaustuvėje Juozapo Zavadzkiu. — P. 45—50.
2. Fedkovicz J. 1892. Kas kaltas? / J. Fedkovicz ; [išverstas A. Kriščiukaitis-Aišbė] // Kas teisybė, tai ne melas : "Aisžbes" šėsžios pataisytos ir naujai atspaudytos apysakėlės / Aišbė. — Tilžėje : Spauda M. Jankaus. — P. 62—68.
3. Fedkovič J. 1905. Kas kaltas? : sekamas Fedkovič / Fedkovič // Kas teisybė — tai ne melas / Aišbė. — Vilnius : Juozapo Zavadzkiu Spaustuvėje. — P. 52—58.
4. Fedkovič J. 1974. Kas kaltas? : sekamas Fedkovičius / Fedkovič // Kas teisybė — tai ne melas : rinktinė / A. Kriščiukaitis-Aišbė. — Vilnius : Vaga. — P. 159—168.

Список використаної літератури

1. Білоус М. Василь Сімович (1880—1944) : життєписно-бібліогр. нарис / Марія Білоус, Зеновій Терлак ; Наук. т-во ім. Шевченка у Львові. — Львів : Вільна Україна, 1995. — 180 с. — (Визначні діячі НТШ, № 3).
2. Гуць Г. Є. Юрій Федькович і західноєвропейська література / Г. Є. Гуць. — Київ : Вища шк., 1985. — 207 с.
3. До 125-річчя з дня народження Юрія Федьковича : на допомогу вчителів / Чернівець. обл. ін-т удосконалення кваліфікації вчителів, Чернівець. держ. літ. музей Ю. Федьковича ; [відповід за вип. : П. Д. Онищенко, Г. М. Мізюн]. — Чернівці : Обл. вид-во, 1959. — 48 с. : портр.
4. Загуд Д. Ю. Короткий бібліографічний покажчик окремих видань творів О. Федьковича від перших публікацій до наших днів (1861—1925 р.) // Твори О. Федьковича / О. Федькович ; за ред. Д. Загула. — Київ : Державне видавництво України, 1927. — С. 44—52.
5. Загуд Д. Ю. Короткий бібліографічний покажчик окремих видань творів О. Федьковича від перших публікацій до наших днів (1861—1925 р.) / Д. Загуд // Твори О. Федьковича / О. Федькович ; за ред. Д. Загула. — Київ, 1929. — С. 33—38.
6. Ковалець Л. М. В епоху Федьковича, в епоху ранньої Кобиліанської... До проблеми актуалізації спадщини інших учасників літературного процесу на Буковині / Лідія Ковалець // Слово і час. — 2016. — № 6. — С. 63—67.
7. Ковалець Л. М. "Нема світа понад рідне" : образ Буковини в худож. осягненні Ю. Федьковича / Лідія Ковалець // Слово і час. — 2016. — № 1. — С. 3—12.
8. Ковалець Л. М. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника : монографія / Лідія Ковалець. — Київ : Академія, 2011. — (Серія "Монограф").
9. Крицюкайтис-Аішбе А. Хто винен? / Антанас Крицюкайтис-Аішбе ; з лит. переклала Зінаїда Пахолок // Всесвіт. — 2017. — № 3/4 — С. 189—194.
10. Маковей О. Покажчик друкованих уже статей про Федьковича. Доповнення до покажчика / О. Маковей // Життєпис Осипа Юрія Гординського-Федьковича / Осип Маковей ; за ред. Б. І. Мельничука, Л. М. Ковалець, О. В. Добржанського, К. М. Лук'янока. — Чернівці, 2005. — С. 37—44, 385.
11. Нечиталюк М. Ф. Буковинський Кобзар : літ.-крит. нарис / Михайло Нечиталюк. — Львів : Книж.-журн. вид-во, 1963. — 96 с.
12. Пазяк М. М. Юрій Федькович і народна творчість / М. М. Пазяк. — Київ : Наук. думка, 1974. — 175 с.
13. Пахолок З. А. Культурологический аспект перевода Антанасом Крицюкайтисом-Айшбе рассказа Ю. Федьковича "Кто виноват?" / Зинаида Пахолок. — *Literatūra*. — 2017 — № 59 (2). — С. 25—47.
14. Пивоваров М. П. Юрій Федькович : літ.-крит. нарис / М. П. Пивоваров. — Київ : Держлітвидав України, 1954. — 76 с.
15. Пустова Ф. Д. Федькович Юрій (Осип) Адальбертович / Ф. Д. Пустова // Українська радянська енциклопедія : [в 12 т.] — Київ, 1984. — Т. 11, Кн. 1 : Стодола — Фітогеографія. — С. 550—551.
16. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ін-т української мови. — 5-те вид., стереотип. — Київ : Наук. думка, 1996. — 240 с.
17. Федькович Юрій Адальбертович // Українські письменники : біо-бібліогр. слов. : у 5 т. — Київ, 1963. — Т. 3 : Дожовтневий період (XIX — поч. XX ст.) : Н—Я. — С. 300—330.
18. Франко І. Я. Осип-Юрій Федькович. (Кілька слів по поводу 25-літнього ювілею його літературної діяльності) // Збір. тв. : у 50 т. / Іван Франко. — Київ, 1980. — Т. 27 : Літературно-критичні праці (1886—1889). — С. 37—39.
19. Юрій Федькович : корот. бібліогр. покажч. / Львів. б-ка Акад. наук Укр. РСР ; [склав М. П. Гуменюк ; відп. ред. О. І. Дей]. — Київ : Вид-во Акад. наук УРСР, 1956. — 24 с.
20. Юрій Федькович (1834—1888) : до 180-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / Чернівець. ОУНБ ім. М. Івасюка, Чернівець. літ.-меморіал. музей Ю. Федьковича, Держ. архів Чернівець. обл. ; [авт.-уклад.: О. Гаврилук, Г. Григорєць, О. Новак ; підгот. IV розд.: Н. Масіян, М. Гуцу]. — Чернівці : [б. в.], 2014. — 160 с.
21. Юрійчук М. І. Дореволюційні переклади прозових творів Ю. Федьковича російською мовою / М. І. Юрійчук // Наукові записки Чернівецького державного університету. Серія філологічних наук — 1959. — Т. 38, Вип. 9. — С. 131—150.
22. Юрійчук М. І. Юрій Федькович : семінарії / М. І. Юрійчук, З. А. Івашкевич. — Київ : Вища шк., 1981. — 230 с.
23. Шалата М. Й. Юрій Федькович. Життєвий і творчий шлях / М. Й. Шалата — Київ : Дніпро, 1984. — 239 с.
24. Fedkovič Juozas // Lietuviškoji enciklopedija. 10 t. — Kaunas : Leidėjas "Spaudos fondas", 1940. — Т. 8. — P. 26.
25. Fedkovič-Hordynskij Osip // Lietuvių enciklopedija. 35 t. — Boston : Lietuvių enciklopedijos leidykla, 1955. — Т. 6. — P. 191.

Представлена новая для украинского пользователя библиографическая информация. Впервые объектом описания является рассказ Ю. Федьковича "Кто виноват?", тематику которого составляют общечеловеческая проблематика, мечта о счастье и семейные обстоятельства, препятствующими ему. Составлены списки всех украинских печатных изданий произведения и его переводов на русский и литовский языки.

The article presents a new bibliographic information for the Ukrainian user. For the first time the object of description is Y. Fedkovich's story "Who is to blame?" with the universal problems, the dream of happiness and family circumstances that are not in a way of realizing it. Lists of all Ukrainian printed editions of the work and its translations into Russian and Lithuanian are made.

Надійшла до редакції 6 квітня 2018 року